

شعور علی

صاحب امتیاز و مدیر مسئول : عثمان قہرمان
ہر نوع محررات مدیر مسئول نامہ کوئٹہ لایڈز

ادارہ خانہ سی باب عالی قارشو سندھ نمبر ۷۷ سنہ ۱۳۲۶ آونیش غروش ممالک اجنبیہ دت بحق فرانقدر

۲۵ شباط

سنہ ۱۳۲۶

اونیش کونڈہ بردفعہ نشر اولنور

نمبر ۶

بجانبہ

متحول بولنديغنى كيمسه انكار ايده من . حالوكه هر رده فن و صنعت سعى و عمل اربابى دائماً حر و مستقندر .

آره مزده سوداى حاكيت و مطلقيت ايله هر درلو منافع مشروعه و مساعى حقيقيه يي اونوتانلر مال ماضيه نك دوشدكارى مهلكه انقراضى خاطر دن چيقارميه رق افرادماتى پولتيقه جيلقدن قورتاره رق مملكتى فن و صنعت ايله معمور ايده جك سعى و عمل اربابى يتشدير مك خصوصنده صرف غيرت ايتلدر . حالا مکتبلر ده اولادر مزه صنعت و فن كى ايكى عامل ترقى و سعادتك لزومى تلقين ايدليور . مناسب كونلر ده استانبولده موجود فابريقه و اعمالخانهلر كزديريله رك عملى درسلى و رليور كه ، بو خطا نك آتى ترقيا تمزه ندرين رخنه لر آچه جغنى شمديدن دوشونمك خصوصيله صنايع مکتبلر نى تكثير و اصلاح ايلك مديران امور من ايچون اك برنجى وظيفه در .

بونده اهمال ايدنلر تاريخك دشانندن قور .
تيله ميه جقلر در .

احمد ممتاز

عمله و حكومت

نظر عمومى

يكر منجى عصرده عمله مسئله يى — ۱۸۷۰ دن اعتباراً اهميت متزايد سى و قوانين اجتماعيه نك تعددى — بتون مسائلك طبيعت بين الملليه سى — اورتر دوقس لييه راليزمى — نه نازيرم — مملك و ساطتكارينك غلبه سى . — كچمش كونك و بو كونك عمله سى — ده موقراتى بوليك — ده موقراتى سوسيال — امنيت شخصيه و مظاهرت ، مرحت و حق — مخاطرات اجتماعيه نك توزعى — يكي قانونك غايه و تاثيراتى — عمله مسئله سى او كند ، فرقلر — شخصيت و ملكيت —

اسافل ناسك طالامى دكشيدى ؟ — احقاق و تمالك ندرتى — تنسيقات اجتماعيه نك حدودى .

۱۸۴۸ سنه سنده دركه بو مناسبت متقابله سوائقى تزايد ايتمش و برطرفدن حكومت جمهوريه ديكر طرفدن اجتماعيون ، ده اهم بر صورته تموز عوام اختلالى بو تاثيرى غير قابل فك بر صورته افق عالمه ربط ايتمشدر .

۲ . — آوروپا و آمريقاي شملى تنظيمات عمليه سى همان بو صوك اوتوز بش سنه انحصار ايدر . عصر حاضر ك نك اخيرنده اويله دورلر اولمشدر كه يكي يكي تشبيلر يكي يكي موفقيتلرله توج ايتمش هر تشبث ديكر مملكتلر ده بر چوق اتباهلر حصوله كتر ممشه ده بونلردن متين بر نتيجه استحصال ايدبله ممشدر .

ايمپراطورلك دوره انهدامنه تصادف ايدن ۱۸۷۰ تاريخنده فرانسه ده ۱۸۶۲ دن برى مديد و شديد مناقشات نتيجه سنده وضع ايدلش بر قانون اشتراك مالك اولقله برابر عمله جمعيتلرى حالا حكومتك ضربه تضيق و ممنوعيت آلتدن قورتوله مامشدى .

چو چوقلرك عمله لى ايچون لوى فليك واسط سلطنتنده بر تنظيمات قلده آلمشسه ده احتياجات زمانه نك هيچ ريئه كفايت ايتيور . زادكان بر چوق شهرلرك اداره سى اللرينه آلمشلر و بوشكل اداره يي تانيت ايچون لايحه لر ، نظاملر حاضرلا نيركن ، اوتده نه يوميله رك صورت تأديه سى ، نه محجوزينك اعاده حقوقى : نه ده دارالصناعه لر تنظيماتى حقدنه بر طاسلاق بيله ياپان يوق .

ايش قضالرى كيمسه يي اشغال ايتيور : حقوق اجتماعيه اك حر كچين قانو نشناسلرله بيله كافى كورينور . هر درلو شبهلر برر صورت تأمينيه به ربط ايدلشكن حفظ الصخه عمله فابريقه لردن قووولمش كيدير .

الصحة منه اعتنا مخاطرات عملیه بی تعمیر و منتظم تعطیل اشغال صندوقری تأسیس ایتمکی اونو تادیلر. اسویجریه کلنجه کویارندن طوتکزده بویوک شهرلرینه قدر اولیه تنظیمات اجرا ایدلمشدر که دها آزر جراتلی اولان قومشو حکومتلر طرفندن تقلید ایدیلسه سزا .

آرتق بو یولده هر مملکتک کندی مسائل عملیه سنک تعدیل و اصلاحنه چالیشدیغنی اطنا به لزوم کور میورز .

بو ثلث عصرلق دوره حکومت آره سنده ده جای تذکر اوله جق قدر پیدای اهمیت ایش و ۱۸۹۰ ده برلنده ایکنجی و یلهلمک اثر تشویقی اوله رق تأسس ایدن فونفرانس ایش مسئله لرینی مسائل سیاسی رتبه منه اصعاد ایتمشدر .

بو تجدد فکر بشرینک اسباب و سوائق الک اول نکالات اقتصادیه ده آرانملی در. دها ایلری ده بو اجرا آت و تنظیماتک سوء مطالعیه اوغراش نقصانلرینی تفصیلاً ایضاح ایتمکله برابر نا قابل اعتراض اولان برنی وارسه اوده اون طقوزنجی عصر دن بری شرائط حیاتیه عملیه درین بر صورتده دوچار تبدل اولمسی در .

آوروپانک هنوز چیفتجی اولدینی بر عصر اول انکلتزه دیگر مملکتلر دن اول فابریقه لره آقین آقین هجرته باشلامش ، جاهیر متفقده قونسولسلق دورینک باشلانغچنده بیله سعی بشر محانیکت استفاده ایده میور ، دارالصناعه لک عددی محدود بر دأره ایچنده قالیور .

فرانسه تموز امپراطورلنی واسطنده معدن دامازلرینی ایشله تهرک تاریخ اقتصادی بر صفحه تکامل قید ایندیور و بوتون صناعی بو قوتله ایلری به ایتیه ؛ الحاصل فرانقفورت معاهده سنک تاریخ امضاسی تجارت عمومیه ایچون بر مبدأ فعالیت اولویور .

فابریقه لره حیانتجش بر قوتی خاثر اولان تفیش مشاغل هیچ بر قانوته ربط ایدلمه مش و بو صورتله بر حقوق سوء استعماله میدان آچیلمش ؛ الحاصل هر شی یکیدن محتاج تکوین بر حالده بولومشدر .

انکلتزه جوجق وقادین عمله نک حمایه سی ضمنتده قانولره مالک ایدده بویوک نقصانلریله بوقانونلر اکثری سوء تفهم و سوء تظیفه اوغرا مقده در . اون دو قوزنجی عصر نهایتلرندن ترقیات اجتماعیه ثابته انتقال ایدن اشتراک معای اصوللری برات امنیته نائل اولدقچه جمعیات تجاریه لایق اولدینی قدر انتشار و تعدد ایده میور. اورادده فرانسه ده اولدینی کی فابریقه قضا لرندن بحث ایدیله میور قضا زده لر حمایه دن محروم قالیور .

هله تطیل اشغالک حکومت مداخله سندن قورتوله مادیغنی ، عمله نک معروض اولدینی بر جوق مهالکه قارشی حمایه سز قالدیغنی بیان ایدن حق و حقیقه عصیان اتمش کی تلقی ایدیور . الحاصل حکومت ثلثه ده فابریقه لر و دارالصناد عمل زبون مالا یغنیات اولوب کینه کده در .

آلمانیا بیسمارکک صوک سنین حیانه تصادف اتمک اوزره قضا زده ، خسته ، عملانده و اختیار عمله ایچون بویوک تأمینات بخش اتمش ایدده فردای حریده عمله ایچون ینه بر دور اهل باشلادیغنی کوستر مشدی . ۱۸۸۰ دن بری بالعکس عمله تنظیماتی واسع مقیاسده انتشار اتمکله برابر سندیقالر ، غره لر بر نسبت متزاید ایله جو غلش و حال حاضرده بو غیر مالک کرسنتی ادعای هر حقه لایق بر درجه یه اصعاد اتمشدر .

آوستریا کذا بو یولده یوروپه رک کرک خسته عمله لرینی تأمین و کرکسه معدن قویوجیلرینک ساعات اشتغالی تحدید ؛ باجیقاییسه ۱۸۷۰ تاریخندن بری بویوک ترقیلر کوستره رک فابریقه لر حفظ .

هر یرده صنف عمله وقایع میهنه نك سوقیه متزاید بر قوت اکتساب ایدیور . و بو قوتدرکه آرتق حکومتلری ده اشغاله باشلابور .

قوانین اجتماعیه هیچ یوقدن بر دنبره عرض موجودیت ایدیور . و احتیاجك تأثیریه یوق اولان شی وار اولیور . بوتکامل ؛ عالمده یرلشمش موازنت طومش قاعدهلری آلت اوست ایدیور انسانه معاونت ایده چکی ظن اولنان ما کنه لر دستکاهلر بر آردلق فابریقه لردن انسان بوشالتیور و ینه انسانه بو صورتله ضرر بخش اوله جغی تقرر ایدن ما کنه لر انسانك انکشاف قواسنه خدمت ایلور . مستحصلاتی اون . یوزمئی چوغا لتقله قالمایور ، مزمووم عادتلی سلب ، حقوق حقیقیه یی اعلان . و انسانلری بر برینه مزج ایتمك قوانینی یکی اساسلره ربط ایدیور .

ایشته صوك اوتوزسنه لك حیات عمل بك چوق تبدلاته سبب اولش و سرمایه دارلری شیرازده لایقه باغلامش ؛ عملیه یی بوتضیق و تحقیر چوره سندن قورتارمشدر .

عثمان ماجد

عمله استهبال صاندیقلى

بوندن اول یازمق جسامتنده بولودیفمز مقاله لرده آوروپا شرائط حیاتیه عملیه سندن بحث ایتمش و اورالرده ، اوسمی و عمل ساحه لرنده هر قولك بر قوتی ، هر فردك برسی ، برحق و هر حقه ، میلیونلرجه مدافعی بولوندیغی بر آز آکلا تمشدق . مملکت مزده برر برر صاییده ادقجه عددینه وقوف احتمالی اولمایان عملیه مقداری هر حالده بویوك بر یگونه بالغ اولمق صنعتی هر یرده هر نظرده کوسرتوب دورییورسده کچمش

فرانقفورت . ماهده سنه قدر یالكز ایکی حکومت ثروتجه اشتهار ایتمش بولنیور . اوندن صوکره ایسه بر جریان سعی و عمل ، بر سرمایه حیاتی باشلابور . باویرالی ویا ساقسونیالی کویلی بی تارلا . سندن شهرلره سورییور . روس مویققرینی (زادکان اولمایان صنف اهالی) ایملك ایشلرنده آلیقویور . وبارسلون ، بیلباو ، میلانو ؛ پراغ شهرلرنك اطرافده برهای هوی فعالیت درقوبویور . ساحه عمل ارککلره اکتفا ایده میور ؛ قادین چوجق هرکس بر مرکز فعالیتك اطرافده تحشد ایدیور ؛ سعی و عمل قیشله لری عسکردن دهها منتظم بیکلرجه عملیه یی احتوا ایدیور . ایشچی اردوسی آیقلا نیور وارکك . قادین ، بویوك کوچوك برکتله بشرک نفسلری عین هوای نیسمی به قارشیر .

ایشته حال حاضرک عمله تشکیلاتی ، حفظ الصحه ترتیباتی هپ بودار آلق قیشله لرك زیر سقفده بایلیور ، و بویله جه کوندن کونه آرتق مسائل اجتماعیه کندیلمکند . موضوع صحنه مناقشات اولیور . بعضاً قادین افراد اشغاله قربان اولیور ، بعضاً چوجق بك ایرکن بو حیات عمله دوشدیکی ایچون سونیور . هر طرفه حرصلر اوایندیران بر بحران استحصال ؛ فابریقه لری بوشالتیور ، سوقاقلر عمله سفالتکاهی اولیور ، ایشمزلک دقیقه لری سفالتلر و اختلاللر اوایندیریور . ایش باشنده پیرانان سال دیده لر ؛ ماکنه یه قول قایدیران زواللی لر صیصقا کنجار هیئت بشریه یه يوك اولورلر .

بری طرفده ایشچیلر یومیه لرینك منتظم تأدیسه یی ایچون حاقیرییورلر ؛ دیگر طرفده فابریقه جیلرك عمله نك باشنه چیقاردیغی زائد ، مصرفلره عصبیان ایدیورلر ؛ ده اوت طرفده عمله و سرمایه دار دعوا لری وهچ بر قانون شدیدك تسکین ایده مدیکی غره ولر غیر محسوس بر صورتده تجلی ایدیورلر .